

Луценко Р.В., Капустник Ю.О., Сидоренко А.Г.

Фармакотерапія в нейростоматології

Навчальний посібник

Видавництво “Магнолія 2006”

Львів

УДК 616.314/8–00-08

Відтворення цієї книги або будь-якої її частини заборонено без письмової згоди видавництва. Будь-які спроби порушення авторських прав будуть переслідуватися у судовому порядку.

Автори:

Луценко Руслан Володимирович, доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри фармакології, клінічної фармакології та фармації Полтавського державного медичного університету.

Капустник Юрій Олексійович, кандидат медичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології, клінічної фармакології та фармації Полтавського державного медичного університету.

Сидоренко Антоніна Григорівна, кандидат медичних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології, клінічної фармакології та фармації Полтавського державного медичного університету

Рецензенти:

Зайченко Ганна Володимирівна, доктор медичних наук, професор, завідувачка кафедри фармакології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця.

Князькова Ірина Іванівна, доктор медичних наук, професор, завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Харківського національного медичного університету.

Дельва Михайло Юрійович, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри нервових хвороб з нейрохірургією та медичною генетикою Полтавського державного медичного університету.

ISBN 978-617-574-217-4 ПП Видавництво “Магнолія 2006”

Фармакотерапія в нейростоматології: Навчальний посібник / Луценко Р.В., Капустник Ю.О., Сидоренко А.Г. – Львів: "Магнолія 2006" – 328 с.

Навчальний посібник призначений для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої освіти, лікарів-інтернів стоматологів і невропатологів, практикуючих самостійно лікарів-стоматологів і лікарів-невропатологів.

ISBN 978-617-574-217-4

© Луценко Р.В., Капустник Ю.О.,
Сидоренко А.Г.
© Видавництво “Магнолія 2006”
©ФОП Марченко Т. В.

ЗМІСТ

Передмова	7
-----------------	---

Розділ 1.

БОЛЬОВІ СИНДРОМИ У ДІЛЯНЦІ ОБЛИЧЧЯ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ	8
--	---

Розділ 2.

УРАЖЕННЯ СИСТЕМИ ТРІЙЧАСТОГО НЕРВА	13
2.1. Діагностика порушень функції трійчастого нерва	37
2.2. Клінічна картина невралгії трійчастого нерва	38
2.3. Діагностика невралгії трійчастого нерва	45
2.3.1. Об'єктивне дослідження у міжнападний період	46
2.3.2. Об'єктивне дослідження хворого під час нападу пароксизмального болю	46
2.4. Невралгія трійчастого нерва центрального генезу	47
2.5. Диференційний діагноз між ураженням трійчастого нерва та іншими захворюваннями	48
2.6. Лабораторні методи дослідження для діагностики хворих із патологією трійчастого нерва	50
2.7. Лікування невралгії трійчастого нерва	51
2.8. Невралгія трійчастого нерва переважно периферичного генезу	64
2.9. Постгерпетична невралгія трійчастого нерва	69
2.10. Травматична нейропатія трійчастого нерва та його гілок ..	76
2.11. Невропатія окремих ділянок трійчастого нерва	78
2.12. Особливості фармакотерапії при невропатії окремих ділянок трійчастого нерва	81

Розділ 3.

НЕВРОПАТІЯ ЛИЦЕВОГО НЕРВА	82
3.1. Клініка ураження на різних ділянках лицевого нерва	99
3.1.1 Периферичний параліч лицевого нерва (параліч Белла) 99	
3.1.2. Ушкодження лицевого нерва на рівні піраміди скроневої кістки	102
3.1.3. Ушкодження лицевого нерва в порожнині черепа	103
3.1.4. Ушкодження ядра лицевого нерва	103
3.1.5. Центральний параліч лицевого нерва	104
3.2. Терапія невриту лицевого нерва	105

3.3. Лікування нейропатії лицевого нерва.....	106
---	-----

Розділ 4.

НЕВРАЛГІЯ ЯЗИКОГЛОТКОВОГО НЕРВА (синдром

Вайзенбурга-Сікара-Робіно) 108

4. 1. Клінічні особливості перебігу невралгії язикового нерва	115
4.2. Діагностика невралгії Вайзенбурга-Сікара-Робіно	117
4.3. Невідкладна допомога	121
4.4. Невралгія барабанного нерва (синдром Рейхерта)	122

Розділ 5.

НЕЙРОПАТІЯ БЛУКАЮЧОГО НЕРВА..... 124

5.1. Функція блукаючого нерва.....	124
5.2. Діагностика порушень функції блукаючого нерва.....	138

Розділ 6.

НЕВРАЛГІЯ ПІД'ЯЗИКОВОГО НЕРВА 142

6.1. Функція під'язикового нерва	142
6.2. Клініка невралгії під'язикового нерва.....	146
6.3. Невідкладна допомога	148

Розділ 7.

УРАЖЕННЯ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВИХ НЕРВІВ У ХВОРИХ ІЗ

КОРОНАВІРУСНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ 150

7.1. Механізми ураження нервової системи вірусом SARS-CoV-2	150
7.2. Лікування при інфекції SARS-CoV-2	153

Розділ 8.

ІНШІ НЕЙРОСТОМАТОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ..... 165

8.1. Альтернувальні синдроми.....	165
8.2. Ураження лицевого та проміжного нервів, гангліоніт колінчастого вузла (синдром Ханта).....	170
8.3. Циліарна невралгія носовийчастого нерва (синдром Чарліна)	172
8.4. Невралгія Відієвого нерва (синдром Файля)	175
8.6. Невралгія верхнього гортанного нерва	178
8.7. Ураження вегетативних гангліїв обличчя (вегетативна прозоплагія).....	180
8.7.1. Гангліоніт крилопіднебінного вузла (синдром Сладера)	181

8.7.2. Ураження війкового вузла (синдром Оппенгайма).....	186
8.7.3. Невралгія вушно-скроневого вузла (Фрей-синдром) ...	189
8.7.4. Гангліоніт вушного вузла.....	192
8.7.5. Гангліоніт піднижньощелепного та під'язикового вузлів.....	194
8.7.6. Гангліоніт шийних лімфатичних вузлів.....	196
8.8. Глосодинія (парестетичний синдром).....	200
8.9. Міофасціальний больовий синдром обличчя (синдром больової дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба)	209
8.10. Прогресуюча геміатрофія обличчя (синдром Ромберга)... ..	219
8.11. Синдром Россолімо-Мелькерсона-Розенталя.....	220
8.12. Прогресуюча геміатрофія обличчя (синдром Паррі- Ромберга)	224
8.13. Синдром больової дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба.....	226
8.14. Больовий синдром у щелепно-лицевій ділянці у хворих на мігрень	228

Розділ 9.

Судоми та гіперкінези

в щелепно-лицевій ділянці	246
9.1. Лицевий геміспазм	246
9.2. Блефароспазм	248
9.3. Лицевий параспазм.....	250

Розділ 10.

Синдром Шегрена	253
10.1. Класифікація первинного синдрому Шегрена	255
10.2. Діагностика первинного синдрому Шегрена	262
10.3. Диференційована діагностика синдрому Шегрена з іншими захворюваннями	270
10.4. Диференційна діагностика первинного синдрому Шегрена із іншими захворюваннями, за яких розвивається вторинний синдром Шегрена	272
10.5. Клінічна картина та невідкладна терапія при різних ускладненнях у хворих на первинний синдром Шегрена	278
10.6. Лікування при первинному синдромі Шегрена	279
10.7. Ускладнення при хворобі Шегрена.....	280
10.7.1. Ураження слизової оболонки органів системи дихання	281

10.7.2. Супрафарингеальна дисфагія	283
10.7.3. Перикардит	284
10.7.4. Ураження печінки	284
10.7.5. Хронічний панкреатит	286
10.7.6. Гастрит	286
10.7.7. Ураження кишківника.....	287
10.7.8. Ураження нирок.....	287
10.7.9. Синдром Фанконі.....	292
10.7.10. Алергійні реакції у хворих із первинним синдромом Шегрена	293
10.7.11. Ураження суглобів у хворих на первинний синдром Шегрена	298
10.7.12. Ураження скелетних м'язів у хворих на ПСШ	300
10.7.13. Виникнення лімфаденопатії у хворих на ПСШ	301
10.7.14. В-клітинні проліферативні захворювання при ПСШ.....	301
10.7.15. Розвиток васкуліту у хворих на ПСШ.....	304
10.7.16. Ураження шкіри у хворих на ПСШ	305
10.7.17. Ураження ЦНС у хворих на ПСШ.....	305
Список літератури	307
Список скорочень	314
Список симптомів і синдромів	315
Латино-український словник анатомічних термінів	318

ПЕРЕДМОВА

У посібнику представлені раціональні методи фармакотерапії нейростоматологічних захворювань. Важливою перевагою книги є наведення засобів невідкладної терапії при цих захворюваннях. Авторами розглянуто лікування при даній патології залежно від клінічного варіанту захворювань та етапу їхнього розвитку.

В стислій формі в книзі подані клінічна картина та діагностика нейростоматологічних захворювань. Детально показана морфологія анатомічних структур, ураження яких призводить до розвитку нейростоматологічних захворювань. Детально описана анатомія V, VII, IX, X, XII краніальних нервів. Книга має багате ілюстративне наповнення: понад 50 рисунків і схем.

Велика увага приділена патогенетичним механізмам лікарських засобів. Описані можливі побічні ефекти препаратів та наведені методи їхньої корекції.

Достатня увага приділена патогенетичним механізмам дії медикаментозних засобів. Авторами показані як основні препарати, які використовуються найбільш часто, так і нові перспективні лікарських засоби. Незважаючи на те, що у посібнику розглядається переважно фармакотерапія при нейростоматологічних захворюваннях, в ньому також розглянуті фізіотерапевтичні методи лікування, фітотерапія і хірургічне лікування цих захворювань.

Навчальний посібник призначений для лікарів стоматологів, невропатологів та спеціалістів з інших галузей. Книга буде корисною для лікарів-інтернів, а також студентів старших курсів вищих медичних навчальних закладів.

Навчальне видання

Луценко Р.В.,
Капустник Ю.О.,
Сидоренко А.Г.

Фармакотерапія в нейростоматології

Навчальний посібник

Формат 60x84/16. Папір друк. № 2. Гарнітура Minion Pro.
Умовн. друк. арк. 21.98.

ПП “Магнолія 2006”

м. Львів, 79053, Україна, Перфецького 11 А, тел.+380503701957
e-mail: magnol06@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України

Видавець Марченко Т. В.

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 6784 від 30.05.2019 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України

Надруковано у друкарні видавця ФОП Марченко Т. В.